

26.04.2007

2536

DTO Mayıs 2005 Ayı AB Bülteni

Sirküler No: 307 / 2005

DTO AB Bülteni

Mayıs 2005

AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

TÜRKİYE TAM ÜYELİK HEDEFİNDEN SAPMIYOR

Uzun zamandır gündemde olan ve 29 Mayıs 2005 tarihinde Fransa'nın AB Anayasası'nı onaylama amacıyla yaptığı referandumun olumsuz sonuçlanması, Türkiye'nin AB yolculuğunda önüne çıkan bir engel olarak görülüyor. Bu çerçevede, AB Anayasası hakkındaki halk oylamasının başarısızlığa uğramasının, önceden de mevcut olan Türkiye-karşıtı fikirlere hız kazandıracağı yolunda görüşler bulunmakta.

22 Mayıs 2005 tarihinde Almanya'da gerçekleşen seçimlerde, Kuzey Rhine-Westphalia'da hükümet partisi Sosyal Demokratların yenilgisi ve Şansölye Schröder'in erken seçime gidilmesi yolundaki siyasi kumarının da Angela Merkel liderliğindeki yeni merkez sağ CDU-FDP hükümetinin başa gelmesi ile sonuçlanabileceği ve bu durumun AB üzerinde oluşturacağı etkiler de Türkiye'yi etkileme potansiyeli taşıyan tartışmalar arasında yer alıyor.

2005 sonbaharında gerçekleşmesi beklenen Almanya seçimleri, Türkiye'nin AB üyeliğinin güçlü savunucularından biri olan Şansölye Gerhard Schröder'in Sosyal Demokrat Parti'sinin hükümetten düşmesini gündeme getirebilir ve Türkiye'nin tam AB üyeliği Almanya'da iktidara gelebilecek Türkiye için tam üyelik yerine "imtiyazlı ortaklık" seçeneğini savunan merkez-sağ hükümeti ile tehlike altına girebilir. Almanya'daki olası iktidar değişikliğinin, yalnızca Türkiye ile ilgili genişleme süreci üzerinde değil, AB'nin Balkanlar'a yönelik genişlemesi üzerinde de bir soru işareti yaratacağı yönünde görüşler bulunuyor .

Bu olumsuz gelişmelerle eş zamanlı olarak, Brüksel'deki yetkililer, Ankara'nın reform sürecinde yavaşlaması ve Türkiye'de milliyetçilik ve Avrupa-karşıtı fikirlerin yükselişe geçmesiyle ilgili olarak uyarıda bulundu. Brüksel, aynı zamanda Türkiye'nin görevlerinin devam ettiğini

belirtiyor. Bu bağlamda, Ankara, 1 Haziran 2005 tarihinde yeni ceza kanunu uygulamaya geçirecek. Ayrıca haziran ayında Ankara'nın AB-Türkiye Gümrük Birliği'ni Kıbrıs'ı da içerecek şekilde AB'nin 10 yeni üyesini kapsayacak şekilde genişleten Protokol'e de imza atması bekleniyor.

Bu sıcak tartışma ortamında, Türkiye'ye bakıldığında ise, hükümetin AB'ye tam üyelik konusundaki kararlılığını yinelediği görülüyor. Türkiye'nin uzun zamandır beklendiği üzere nihayet Türkiye'nin AB müzakere sürecini yönetecek baş müzakerecisini seçmesi de önemli bir adım. Bu çerçevede, baş müzakereci olarak atanan Ekonomi Bakanı Ali Babacan, yakın zaman önce, Ankara'nın reformlarında bir erteleme olmadığını ve Fransa'daki referandumun Türkiye için bir korku yaratmadığını açıkladı. Babacan, Ankara'nın Fransa'daki referandum karşısında sakin kaldığını ve 3 Ekim 2005'te başlayacak olan üyelik müzakereleri öncesinde AB kriterlerini yerine getirmek için Türkiye'nin kendi reform gündemini takip etmeye devam ettiğini belirtti.

TÜRK KAMUOYUNUN AB ÜYELİĞİNE DESTEĞİ AZALIYOR

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) için yapılan ve *Financial Times*'ta yayınlanan bir kamuoyu araştırmasına göre, Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki halk desteğinde bir azalma eğilimi var. Araştırmaya göre, Türkiye'de 2004 yılı sonunda %75, 2005 yılı başında da %70 olan AB'ye üyeliğe verilen destek, %63'e düştü.

Araştırmacılar, bu düşüşün sebebinin Avrupalıların arasında artan Türkiye-karşıtı fikirler olduğu görüşünde. Fransa'daki Anayasa oylamasının Türkiye'nin AB üyeliği süreci ile bağlantısı, AB ve Ankara hükümeti tarafından kesin bir dille reddedilse de kamuoyu düzeyinde karşıt görüşler hakim. Başka bir faktör olarak da Türk hükümetinin AB konusundaki iletişim kampanyasının yetersizliği gösteriliyor.

GÜNCEL HABERLER

AB POLİTİKALARI

AB ANAYASA ANTLAŞMASI ONAYLANMA SÜRECİ

Avusturya AB Anayasası'na onay verdi

Avusturya, AB Anayasası'na onay veren 8. ülke oldu. Avusturya Senatosu, Temsilciler Meclisi'nden 2 hafta önce aldığı yeşil ışık doğrultusunda, Anayasa için onay verdi. 25 Mayıs tarihinde yapılan oylamada, Senato'nun 3 aşırı-sağcı parti üyesi dışında bütün üyeleri tarafından AB Anayasası'na "evet" dendi.

Avusturya'da Aşırı-sağcı partinin lideri Jörg Haider'in Anayasayı halk oylaması ile onaylama fikri reddedilmişti. Dolayısıyla, Parlamenter onay Avusturya için son karar oldu ve bu kararın başka bir uygulama ile değiştirilemeyeceği belirtildi.

Almanya AB Anayasası'nı onayladı

Almanya, 27 Mayıs 2005 tarihinde AB Anayasası'nı onayladı. Böylece Almanya; Avusturya, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Litvanya, Slovakya, Slovenya ve İspanya'nın ardından 25 Üye Ülke içinde Anayasa'ya onay veren 9. ülke oldu.

Almanya'daki 16 bölgesel eyalet içinde sadece bir eyalet AB Anayasası'na onay vermedi. Öte yandan Avrupa Anlaşması'nın koşul tuttuğu üçte ikilik çoğunluk sağlandığı için, bu durum Anayasa'nın onaylanma sürecini etkilemedi.

Fransa AB Anayasası'nı Reddetti

29 Mayıs 2005 günü yapılan halk oylamasında yaklaşık %55'lik bir çoğunlukla Fransız seçmenler, AB Anayasa Antlaşması'na "hayır" dediler. Fransa'da AB Anayasası'nın reddedilmesi Fransız politikaları ve hükümet için de bir değişiklik habercisi olarak algılandı.

ALMANYA'DA YEREL SECİMLER

Herald Tribune Avrupa'nın belirttiğine göre, Schröder'in 22 Mayıs tarihinde yapılan yerel seçimlerde Hıristiyan Demokratlara karşı (CDU) Kuzey Rhine-Westphalia (NRW) bölgesinde yenilmesi ve böylelikle de Parlamento Senatosunda (Bundesrat) reformları geçirmek için gerekli çoğunluğu kaybetmesi üzerine, erken seçim ihtimali ortaya çıktı. Seçim sonuçlarına göre, CDU oylarını %44.8 olarak arttırırken, Sosyal Demokratlar (SPD) sadece % 37.6'da kaldı.

Alman Şansölyesi Gerhard Schröder kırmızı-yeşil koalisyonu Almanya'nın en büyük bölgesi olan Kuzey Rhine-Westphalia'da yenilince, 2005 sonbaharı için erken seçim çağrısında bulundu.

Sonbaharda yapılması ön görülen seçimlerde Almanya'da yeni bir merkez-sağ koalisyonu kurulacak olursa, yeni hükümetin AB genişlemesi, AB'nin 2007-2013 yılları arası bütçesine Almanya'nın katkısı gibi konularda şu anda görevde olan hükümetten daha sert bir çizgide olacağı tahmin ediliyor.

GENİŞLEME POLİTİKASI

KROES: ROMANYA'NIN ÜYELİĞİ ERTELENEBİLİR

Devlet yardımları ve rekabetten sorumlu Komiser Neelie Kroes, 12 Mayıs'ta Romanya Avrupa Enstitüsü'nde yaptığı açıklamada, Romanya'nın yasadışı yardımların engellenmesine yönelik gerekli uygulamayı yapmaktan başarısız olması durumunda, ülkenin AB üyeliğinin ertelenebileceği uyarısında bulundu.

Kroes, Bükreş'in rekabet ve anti-tröst yasalarına odaklanıp, bunları AB ile aynı düzeye çekmesi gerektiğini ve böylelikle 2007 yılı Ocak ayında gerçekleşmesi planlanan tam üyeliğin gecikmesinin önleneyeğini belirtti. Kroes tarafından ayrıca devlet yardımı ve çelik sektörünün yeniden yapılandırılması konularına da önem atfedilerek, halihazırda şirketlere sağlanmış bulunan muhtelif devlet yardımlarının zorunlu olarak geri alınmasının da alternatifler arasında yer aldığını bildirdi.

Romanya ile imzalanan Katılım Anlaşması'na göre, ülkenin kimi reformları yerine getirmekte başarısız olması halinde, AB'nin 2008'e kadar Romanya'nın üyeliğini erteleme yetkisi bulunuyor.

Avrupa Komisyonu, Romanya ile ilgili İlerleme Raporu'nu 2005 yılı Kasım ayında yayımlayacak.

SOSYAL POLİTİKA VE İSTİHDAM POLİTİKASI

2007-2013 DÖNEMİNDE 2.5 MİLYON YENİ İŞ YARATILMASI HEDEFLENİYOR

Avrupa Komisyonu'nun Bölgesel Politika'dan Sorumlu Komiseri Danuta Hübner, görev süresi boyunca odak noktasının "iş ve büyüme" olduğunu ve gelecekteki daha büyük iş yaratımları konusundaki görüşlerini dile getirdi.

Bu çerçevede, Avrupa Birliği çapında istihdam oranlarının artırılması konusunda yeniden düzenlenmiş uyum politikasının katkıda bulunacağını belirtti. Hübner, 2007-2013 yılları arasında AB tarafından fon sağlanan programlar yoluyla uyum politikasının 2.5 milyon yeni iş yaratabileceğinin altını çizdi. Komiser'e göre bu programlar; fazladan yatırımlar, eğitim programları ve yeniden yapılanma yolundaki engellerin kaldırılması ile yeni iş fırsatları yaratacak ve emek piyasasının işleyişini geliştirecek.

ÇEVRE POLİTİKASI

DENİZ KİRLİLİĞİ İLE MÜCADELEDE YENİ KAYNAKLAR İÇİN ÖNERGE YAYINLANDI

Avrupa Komisyonu Avrupa Deniz Güvenliği Ajansı'na gemilerden kaynaklanan kirlilikle savaşması amacıyla yedi yıllık dönemde kullanılmak üzere 154 milyon Euro'luk bir finansal fon sağlayacak olan bir paket önerisinde bulundu.

Finansal kaynaklar Ajans'ın, deniz kirliliğini temizlemek amacıyla Üye Devletlerin de kullanabileceği özel gemiler oluşturması ve kirliliğin erken fark edilmesine yönelik uydu görüntüleri geliştirilmesi için kullanılacak.

Ulaştırma sorumlu Komiser Jacques Barrot, konuyla ilgili : "Kıyılarımızı korumak ve deniz kirliliği ile mücadele etmek için Avrupa çapında bir sistem geliştirmeliyiz," dedi. Ayrıca Avrupa

Deniz Güvenliği Ajansı'nın denizlerdeki kirlilikle mücadele etmek için kaynağa ihtiyaç duyduğunu da belirtti.

AB tarafından Ajansa verilecek olan yardım 2007-2013 yeni finansal ereve dönemine paralel olarak yedi yıllık bir süreyi kapsayacak. Fonlar genel olarak ye Devletlerin zel kirlilik karştı gemiler kullanarak petrol ve diğer maddeler nedeniyle oluşan kirlilikle savaşmasını kapasitesini glendirmek için kullanılacak.

Petrol atıklarından etkilenen ve bu problemle kendileri baş edemeyen ye Devletler kirlilikte mücadeledeki etkinliklerini arttırmak amacıyla daha fazla kaynağa sahip olmak için Ajans'a başurabilecekler. Bu kaynaklar ayrıca kirliliği önceden belirlemekte kullanılan uydu görüntülerini elde etme aşamasına yardımcı olacak ve ye Devletlerin yasadışı deşarj ile istenmeyen petrol kalıntılarında da korunmasını sağlayacak.

Komisyon'un ilgili önergesinin, Avrupa Konseyi'nin 16-17 Haziran tarihlerinde gerçekleştireceği ve 2007-2013 döneminin finansal çerçevesinin limitlerini belirleyeceği Zirve'nin sonuçlarına göre değerlendirilmesi bekleniyor.

DENİZ GÜVENLİĞİ

GEMİ GÜVENLİĞİNİ İYİLEŐTİRMEK İÇİN YENİ ÖNERGELER

2005 yılı yazından önce hazır olması beklenen deniz güvenliği ile ilgili yeni yasa paketi, gemi sahiplerinin sorumluluğuna ilişkin olarak, bir AB limanına giriş yapmadan önce nc kişiler tarafından yapılan sigortayı kaldırmalarını gerektiren bir öneri içeriyor.

Avrupa Komisyonu 18 Mayıs tarihinde, daha önce Avrupa Parlamentosu'nda ikinci okumada değişikliğe uğrayan gemi kaynaklı kirlilik hakkındaki taslak önergeye ilişkin görüş belgesinde, yukarıda belirtilen amacı sağlamak için önlemler alacaklarını tekrarladı.

Komisyon, yapılacak olan düzenlemenin kirliliği nleme konusundaki beklentilere cevap vermede yetersiz kalacağı yönündeki görüşünü belirtti. Avrupa Parlamentosu, dokümanı ikinci okumasının ardından 23 Őubat tarihindeki genel oturumda rapor üzerinde değişiklikler yaparak kabul etti.

Yapılan değişiklikleri kabul eden Komisyon, "yasa koyucu birinci sütün dahilinde kalan araçlar içinde AB amaçlarına ulaşmak için cezai yaptırımları uygulamakta serbesttir" diyerek başlangıçtaki görüşünü tekrarladı.

Komisyon ayrıca ye Devletler nezdinde, denizcilik sektöründe sorumluluk ve telafi hakkında uluslararası düzeyde kabul edilen antlaşmalarının uygulanmasının da takip edileceğini belirtti.

PARİS MOU YENİ SİYAH-GRİ-BEYAZ LİSTEYİ AÇIKLADI

Paris MOU Komitesi (Paris Mutabakat Zaptı) 2004 yılı sonuçlarının incelenmesi ışığında Mayıs ayında yaptığı 38. Toplantısı'nda yeni Siyah-Gri-Beyaz listeyi onayladı. Siyah listede geçen seneye göre 5 ülke eksik olarak toplam 21 ülke bulunuyor. Beyaz listede geçen sende 2 ülke fazla olarak 31 ülke bulunuyor. 2004 yılı için Türkiye siyah listede yer alıyor ve "yüksek tehlike" arz eden ülkelerden biri olarak görülüyor.

"Siyah Liste"de yer alan ülkeler, belli bir süre içerisinde bir kaç kez ceza alırlarsa bölgeden yasaklamana tehlikesi ile karşı karşıya kalıyorlar. Paris MOU, 2004 yıllık raporu için daha detaylı bilgiyi 2005 yılı Haziran ayı başında yayınlayacak.

DENİZ TAŞIMACILIĞI

AP LİMAN GÜVENLİĞİ YÖNERGE TASLAĞI HAKKINDAKİ RAPORU ONAYLADI

Avrupa Parlamentosu, liman güvenliğini geliştirmek konusundaki Komisyon yönerge taslağının değiştirilmiş hali hakkında bir rapor yayınladı: COM (2004) 0393 – C6 0072/2004-2004/0031(COD).

Ulaştırma sürecinin vazgeçilmez bir parçası olan limanlar, denizciliğin ve deniz ticareti alanının birleştirici halkasıdır. Limanlar, güvenliği tam olmayan kargoların bir gemiden boşaltılıp ulaşması gereken yere giden gemilere yüklendiği merkezi noktalardır ve sıklıkla şehirlere yakın yerlerde kurulmuşlardır. Limanlara gerçekleştirilecek terörist saldırılar nakliye sistemine ciddi zararlar verebilirler ve planlanmamış etkilerde de bulunabilirler, bununla beraber bu tür saldırılar limandaki çevredeki insanlara zarar verebilir. Bu bağlamda, Parlamento, Jeanine HENNIS-PLASSCHAERT'in liman güvenliğinin geliştirilmesi konusundaki önergeye dayanarak hazırladığı raporu onayladı.

Avrupa Parlamentosu'nun kabul ettiği şekliyle bu yönerge taslağı şu temel esasları içeriyor:

- Liman güvenliğini artırmakta önemli olan etmenler ve faaliyetler açık bir biçimde belirlenmiş.
- Üye Devletlere liman güvenliğinden sorumlu bir otorite atama ve her limanda güvenlik memuru bulundurma hakları veriliyor.
- Yönergeye göre AB içerisinde farklı limanlarda, güvenlik durumlarının tamamen farklı olduğu göz önünde bulundurularak, yetki ikamesi ilkesi çerçevesinde Üye Devletler her limandaki veya limanın bir bölümündeki güvenlik derecesine kendileri karar verecekler.

2006 yılının Haziran ayı sonuna kadar, Avrupa Komisyonu'nun, yönergenin doğuracağı masraflar hakkında ve özellikle de gereken finansmanın kamu makamları, liman makamları ve sevkiyatçılar arasındaki bölüşümü hakkında bir çalışma hazırlaması gerekiyor.

Kanun teklifinin Őimdi Konsey tarafından kabul edilmesi gerekiyor. Konsey tarafından kabul edildikten sonra yönerge 1 Ocak 2007 tarihinde uygulamaya konulacak. Avrupa Komisyonu'nun Parlamenteoya yasa yrrlge girdikten sonra üç yıl içerisinde ve bunu takip eden her beŐ yılda bir defa, yasa ile ilgili bir değerlendirme raporu yazması gerekiyor. Raporu hazırlayan Hennis-Plasschaert'ın da belirttiği gibi, bu yönergenin baŐarısı etkili bir biçimde yrrlge konması ve uygulanmasına bağlı. Bu nedenle, Komisyon'un yönergenin tüm ye Devletlerde aynı Şekilde uygulanıp uygulanmadığını gzlememesi ve uygulanmasını sağlaması gerekiyor.

BALIKÇILIK

BORG AKDENİZ'İN ÖNEMİNE DİKKAT ÇEKTİ

Avrupa Komisyonu'nun Balıkılıktan sorumlu yesi Joe Borg, 12 ve 13 Mayıs tarihlerinde İtalya'nın Ancona limanına yaptığı ziyarette, yerli balıkırlarla buluŐtu ve onlarla Akdeniz'de sürdürülebilir balıkçılık hakkında görüŐtü.

Borg'un gezisinde konu edilen en önemli baŐlık Komisyon'un Avrupa Balıkçılık Fonu hakkındaki nerisi ve bunun küçük çaplı balıkçılık üzerindeki etkileri oldu.

Komiser'in Akdeniz bölgesi üzerindeki ilgisine ek olarak, AB ve Fas yeni bir balıkçılık anlaşması dahilinde yeni resmi iliŐkiler baŐlattılar. Henüz baŐlangıç aŐamasındaki süreç için herhangi bir zaman izelgesi belirlenmedi. Bununla birlikte, AB ile Fas arasındaki daha önceden karıŐık olan balıkçılık ilişkileri bu anlaŐma çerçevesinde yeniden baŐlayabilecek olması bile önemli bir geliŐme olarak değerlendiriliyor.

1999 yılından 2001 yılına kadar olan süre içinde eski balıkçılık anlaŐmasının yeniden düzenlenmesi üzerine devam eden zorlu müzakerelerde, iki taraf anlaŐmanın detaylarında görüŐ birliği saęlayamamıŐlardı. İki taraf arasındaki hassas mevzulardan biri olan Fas'ın AB balıkırlarına balıkçılık ehliyeti vermesi karŐılıęında alacağı finansal telafı, hala önemini konuyor.

Saygularımızla,

Murat TUNCER
Genel Sekreter

DAğITIM:

Gereği:

Tüm yelerimiz (WEB)